
ORSZÁGOS EPIDEMIOLOGIAI KÖZPONT

Epinfo

A norovírus-cirkuláció
erősödése, Magyarország,
2010. február-március 101

Tájékoztatás
szakmai
továbbképzésről 103

Fertőző
betegségek
adatai 104

Epidemiológiai Információs Hetilap

HAZAI INFORMÁCIÓ

A NOROVÍRUS-CIRKULÁCIÓ ERŐSÖDÉSE – MAGYARORSZÁG, 2010. FEBRUÁR-MÁRCIUS

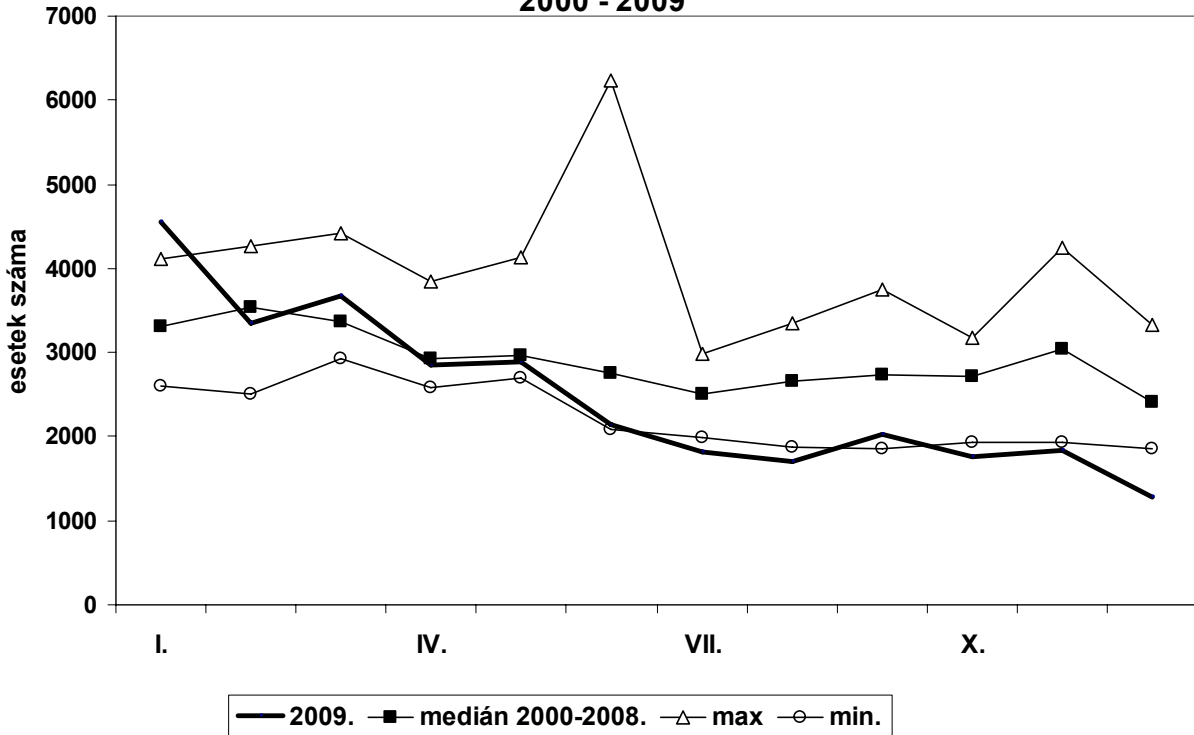
Hazánkban 2009. utolsó hónapjaiban, a norovírusok szokásos szezonális időszakának (október-március) kezdetén nem volt észlelhető a szezonban ilyenkor szokásos norovírus-aktivitás fokozódása. Sem az enteritis infectiosa esetek számában, sem a regisztrált gastroenteritis járványok számában nem volt emelkedés tapasztalható. Sőt, a **bejelentett esetek száma a 2000-2008. évekre vonatkozó havi minimum érték körül vagy – különösen decemberben – az alatt alakult.** (1.sz. ábra)

2010 januárjának végén kezdett emelkedni a feltehetően fertőzéses eredetű gastroenteritisekre vonatkozó bejelentések száma, és ezen összefoglaló írásáig februárban a januárinál másfélszer több, 3000 esetet jelentettek. A calici/norovírus által okozott és a nem-bakteriális, ismeretlen etiológiájú gastroenteritis járványok száma a januári 21 eseményről februárban 62-re emelkedett. Ezzel együtt a betegség járványügyi helyzete egyelőre a 2009. év januárhoz hasonlóan alakul. (2.sz. ábra)

Az ÁNTSZ Dél-dunántúli Regionális Intézetének Pécsen lévő Virologiai laboratóriumának keretében működő Gastroenterális Vírusok Nemzeti Referencia Laboratóriumában elvégzett molekuláris biológiai vizsgálatok alapján megállapítható, hogy a norovírus-gastroenteritisek járványügyi helyzetében 2010. január közepén bekövetkezett **változás hátterében a minden járvány-szezon kialakításáért felelős GII4-es genotípus megváltozott, újonnan felbukkant variánsa (GII4-2010) áll. A korábbi epidémiás GII4-es variáns (GII4-2006b) 2006 óta cirkulált hazánkban.**

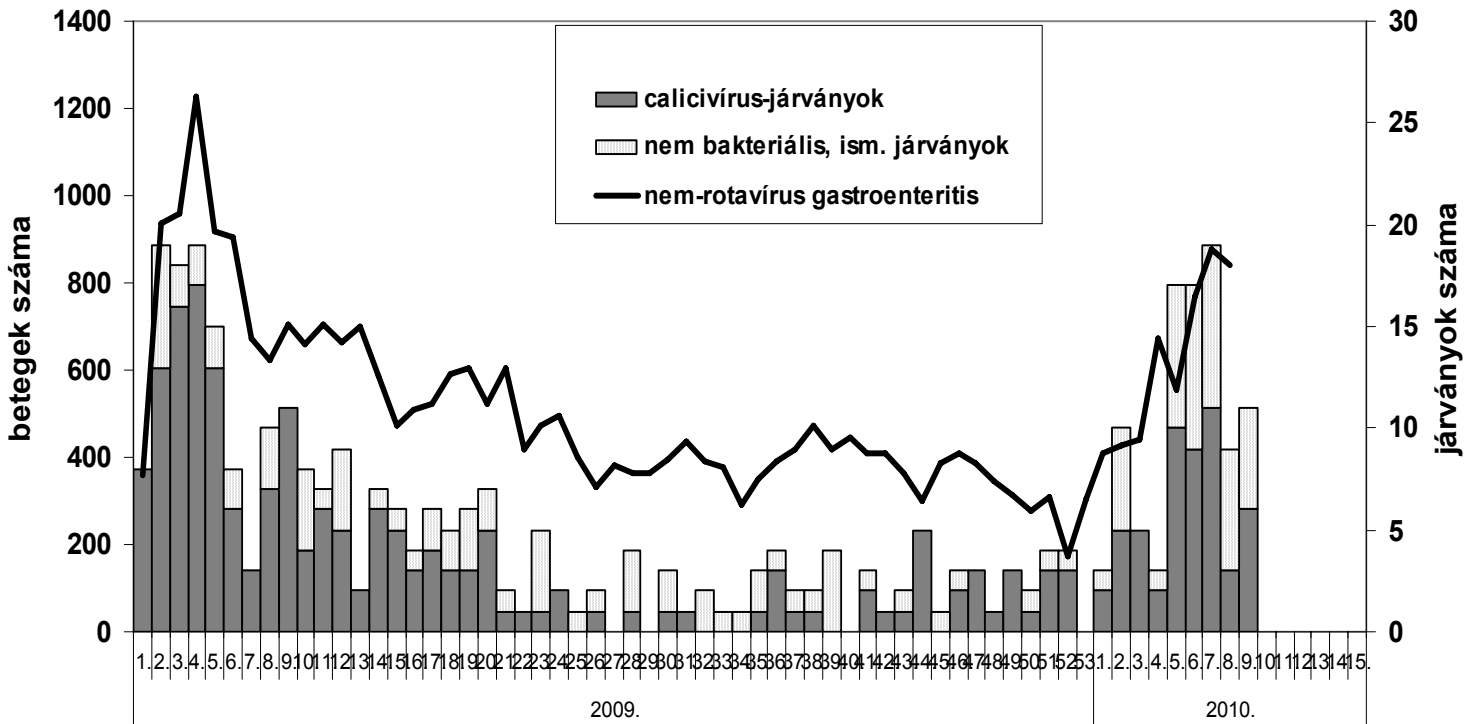
1. sz. ábra

Enteritis infectiosa esetek a megbetegedés hónapja szerint, 2000 - 2009

2.sz. ábra

Nem-rotavírus gastroenteritisek a megbetegedés hete szerint és calici/norovírus illetve ismeretlen kórokú járványok, 2009-2010. 15. hét

Szerkesztőségi megjegyzés: Mélyebb elemzést igényelne annak értékelése, hogy az enteritis infectiosa tünetegyüttes előfordulásának olyan mértékű visszaszorulása, mint amilyen 2009 decemberében regisztrálható, milyen hatások eredőjeként alakulhatott ki. Ebben elsősorban a lakosság körében aktuálisan cirkuláló, gastroenteritist előidéző kórokozók alacsony virulenciájának, ill. új kórokozó hiányának lehet szerepe. Nem hagyható azonban figyelmen kívül az sem, hogy a pandémiás influenza megelőzésének aspecifikus módszerei között előkelő helyen szerepel a kézmosás, mint ajánlott magatartás, és ezt különösen az influenza-pandémia első hullámának felszálló ágában és a november-decemberben kialakult csúcán feltételezhetően a korábban szokásosnál jóval többen alkalmazták. Az influenza-pandémia egy másik hatásaként számításba kell venni azt is, hogy az enteritis infectiosa potenciális bejelentői, az alapellátásban és a kórházakban dolgozó klinikusok a kérdéses időszakban részben az influenza megelőzésével (oltások), részben az influenzás betegek ellátásával lehettek leterhelve, ezért az is megtörténhetett, hogy a fertőző betegségek bejelentési fegyelme ezen időszakban hanyatlott.

TÁJÉKOZTATÁS SZAKMAI TOVÁBBKÉPZÉSRŐL

Az Országos Epidemiológiai Központ Virologiai főosztályának továbbképzése VIROLÓGIAI NAP – ÚJ ISMERETEK ÉS EREDMÉNYEK

Ideje: 2010. március 23. (kedd) 10 óra

Helye: OTH Fodor terem, Budapest, IX., Nagyvárad tér 2.

Részvételi díj: 5.000 Ft, az ÁNTSZ intézeteiben dolgozóknak ingyenes.

A továbbképzés **orvosok számára** szabadon választható tanfolyamként **akkreditált, 5 pont**. Szakdolgozók számára az akkreditáció folyamatban van.

PROGRAM

- 1.) Vírusok átjutása az anyáról a magzatba (transcytosis)**
Előadó: **Prof. Dr. Berencsi György** szaktanácsadó főorvos
- 2.) HIV drogrezisztens mutánsok detektálása**
Előadó: **Dr. Mezei Mária** mikrobiológus
- 3.) Hepatitisz vírusok vizsgálata veszélyeztetett populációkban.**
Előadó: **Dr. Rusvai Erzsébet** laborvezető
- 4.) A West-Nile vírus szerepe a kiütéses kórképekben**
Előadó: **Dr. N. Szomor Katalin** osztályvezető

5.) Coxsackie A16 vírus okozta kéz-láb-száj megbetegedések óvodai közösségben

Előadó: **Kapusinszky Beatrix** biológus

6.) Herpesz szimplex 2 vírus ellenanyagszűrés különböző populációkban

Előadó: **Dr. Barcsay Erzsébet** laborvezető

7.) Az influenza: régi vírus, új problémák

Előadó: **Dr. Jankovics István** osztályvezető főorvos

8.) A 2008/2009 szezonális influenza mikrobiológiai surveillance és az interszezonális influenza mikrobiológiai surveillance összehasonlítása.

Előadó: **Rózsa Mónika** szakmikrobiológus

A továbbképzéshez a jelentkezési lap letölthető Központunk honlapjának „Rendezvények” menüpontjából (www.oek.hu); az ÁNTSZ dolgozóinak belső hálózatról: <http://oek>.

A **jelentkezési lapokat** kérjük **2010. március 22-ig** megküldeni a tanfolyam-szervezőnek:

Szálás Orsolya Krisztina oktatási referens

Tel.: (1) 476-1100/ 2100 m.; Fax: (1) 476-1223;

e-mail: szalas.orsolya@oek.antsz.hu

A HAZAI JÁRVÁNYÜGYI HELYZET ÁLTALÁNOS JELLEMZÉSE

A **2010. március 1-7.** közötti időszakban bejelentett heveny fertőző megbetegedések alapján az ország járványügyi helyzete az alábbiakban foglalható össze:

2010. március 5-én történt meg az országos fertőzőbeteg-nyilvántartás 2009. évi adatainak zárása, és ez a tevékenység erősen befolyásolta némely betegség tekintetében a heti jelentésbe került adatokat.

Az **enterális bakteriális fertőző betegségek** közül a **salmonellosis** bejelentések száma ötödével emelkedett az előző hetihez képest, és ugyanilyen mértékben haladta meg az aktuális heti medián értékét. A 71 eset közül 12 még 2009-ben kezdődött, tehát utólagosan került a nyilvántartásba. A legtöbb bejelentés a fővárosból érkezett. Az előző hetinél 40%-kal kevesebb **campylobacteriosis** bejelentést regisztráltak, a heti értékek ilyen erős hullámozása feltehetően a fertőzőbeteg-adatbázis éves zárásával kapcsolatos adminisztratív tevékenység következménye. A járványügyi helyzet a heti adatok alapján nem tért el a korábbi évek azonos hetében észlelttől.

Ötödével csökkent az **enteritis infectiosa** bejelentések száma az előző hetihez képest. A gastroenteritisek előfordulása nem tért el jelentősen a korábbi évek azonos időszakában tapasztalttól. A fővároson kívül Baranya, Somogy és Győr-Moson-Sopron megyében diagnosztizálták a legtöbb megbetegedést.

Az előző heti 27 eseményt követően a héten **22** új közösségi és **egy** területi **gastroenteritis járványról** érkezett jelentés. Tíz közösségi járvány kórházban, kilenc időotthonban, három gyermekközösségben fordult elő. **11 járványt calici/norovírus okozott**, 12 esemény etiológiája még ismeretlen.

Nem változott jelentősen az acut **vírushepatitisek** előfordulása az előző hetihez viszonyítva, ugyanannyi esetet regisztráltak, mint a 2009. év 9. hetében. A 12 megbetegedés közül már hat esetében azonosították a kórokozót (**HAV- 2, HBV- 1, HEV-3**). Egy február elején kezdődött, fertőző májgyulladás-ként jelentett, etiológiai szempontból még tisztázatlan megbetegedés a monori járványhoz tartozott, melyben a felderített esetek száma így 23-ra emelkedett.

A **légúti fertőző betegségek** közül a **scarlatina** és a **varicella** bejelentések száma csökkent a 8. hetihez viszonyítva, mindkét betegség járványügyi helyzete a heti és az év eleje óta regisztrált esetek számát tekintve is kedvezően alakult. **Morbilli** és **pertussis** gyanúját nem jelentették, a **rubeola** és a **parotitis epidemica** is kis számban fordult elő.

Több **idegrendszeri fertőző megbetegedést** regisztráltak, mint az előző hetekben, de az esetek száma nem tért el jelentősen az előző év azonos hetében észlelttől. A hat területen előfordult nyolc **gennyes meningitis** közül csupán egy kezdődött 2009-ben, egyelőre mindegyik etiológiája ismeretlen. A három **serosus meningitis** közül már kettő esetében azonosították a kórokozót (**lymphocytás choriomeningitis vírus, ill. cytomegalovírus**). A héten regisztrált egyetlen **kullancsencephalitis** 2009-ben Baranya megyében fordult elő.

A héten négy régióból hat **vírusos haemorrhagiás lázra** vonatkozó bejelentés került utólagosan a fertőzőbeteg-nyilvántartásba. A megbetegedések 2009. január-december között kezdődtek, és a járványügyi szakemberek utólagosan, a laboratóriumi leletek áttekintése alapján értesültek a megbetegedésekről. Négy esetet **hantavírus** okozott, a betegek feltehetően hazai forrásból exponálódtak. Az ötödik beteg tüneteinek hátterében **dengue-vírus** etiológiát igazoltak, melyet az is alátámaszt, hogy a tünetek jelentkezése előtt a beteg Vietnamban tartózkodott.

EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTERIUM
Eng.sz.: 87104/1975

MINISTRY OF HEALTH
OF THE HUNGARIAN REPUBLIC

A tárgyhéten regisztrált fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notified communicable diseases registered current week in Hungary (+)

9/2010. sz. heti jelentés (weekly report)

(2010.03.01. - 2010.03.07.)

Betegség Disease	9. hét (week)			1 - 9. hét (week)		
	2010.03.01 - 2010.03.07.	2009.02.23 - 2009.03.01.	Medián 2003-2007	2010.	2009.	Medián 2003-2007
Typhus abdominalis	-	-	-	-	-	-
Paratyphus	-	-	-	-	-	-
Botulizmus	-	-	°	-	-	°
Salmonellosis	71	81	60	# 632	# 617	614
Dysentheria	2	2	1	# 12	10	11
Dyspepsia coli	-	1	1	5	7	11
Egyéb E.coli enteritis	4	1	-	9	8	10
Campylobacteriosis	77	94	75	# 965	678	895
Yersiniosis	# 2	4	1	# 16	13	10
Enteritis infectiosa	# 946	1011	870	# 6459	# 8232	7808
Hepatitis infectiosa	12	12	9	77	# 73	94
AIDS	-	# 3	1	5	# 6	5
Poliomyelitis	-	-	-	-	-	-
Acut flaccid paralysis	1	-	-	3	1	1
Diphtheria	-	-	-	-	-	-
Pertussis	-	1	-	11	3	7
Scarlatina	69	87	113	564	606	1053
Morbilli	-	-	-	-	2	1
Rubeola	1	-	1	6	4	13
Parotitis epidemica	2	1	3	14	10	27
Varicella	892	1569	1545	7407	11078	11703
Mononucleosis inf.	21	36	21	256	204	187
Legionellosis	9	1	1	37	6	6
Meningitis purulenta	8	8	6	43	50	50
Meningitis serosa	3	3	-	13	# 11	11
Encephalitis infectiosa	1	5	1	16	19	14
Creutzfeldt-J. betegség	5	1	-	8	3	3
Lyme-kór	13	5	3	81	49	33
Listeriosis	-	-	-	1	3	2
Brucellosis	-	-	-	-	-	-
Leptospirosis	1	-	-	2	2	3
Ornithosis	-	-	-	-	1	3
Q-láz	-	1	-	7	4	2
Tularemia	-	1	-	4	4	8
Tetanus	-	-	-	1	1	-
Vírusos haemorrh. láz	# 6	-	-	# 7	2	2
Malária	-	-	-	* 1	* 1	1
Toxoplasmosis	4	4	5	28	23	29

(+) Előzetes, részben tisztított adatok - Preliminary, partly corrected figures

(*) Importált esetek - Imported cases

(#) Importált esetekkel együtt - Reported cases included both indigenous and imported cases

(°) Nincs adat - No data available

A statisztika készítés ideje: 2010.03.09.

A tárgyhéten regisztrált fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notified communicable diseases registered current week in Hungary (+)

9/2010. sz. heti jelentés (weekly report)

(2010.03.01.-2010.03.07.)

Terrület Territory	Salmonel- losis	Dysentheria	Campylo- bacteriosis	Enteritis infectiosa	Hepatitis infectios	Scarlatina	Varicella	Mononucl. infectiosa	Meningitis purulenta	Lyme- kór	Parotitis epidemica
Budapest	13	1	19	#139	3	31	74	5	-	6	1
Baranya	1	-	1	119	-	2	101	-	1	-	-
Bács-Kiskun	-	1	1	15	-	1	118	2	1	-	-
Békés	1	-	3	37	-	-	15	-	-	-	-
Borsod-Abaúj-Zemplén	5	-	9	36	-	-	35	-	1	-	-
Csongrád	9	-	5	19	2	-	12	-	-	-	-
Fejér	5	-	2	76	-	1	24	1	-	-	-
Győr-Moson-Sopron	6	-	3	83	-	1	38	-	-	1	-
Hajdú-Bihar	2	-	6	10	-	2	40	-	-	-	-
Heves	2	-	1	45	1	1	41	2	-	-	-
Jász-Nagykun-Szolnok	-	-	3	36	-	6	59	1	-	-	1
Komárom-Esztergom	-	-	1	21	1	-	22	-	-	-	-
Nógrád	1	-	-	29	-	2	9	1	1	-	-
Pest	6	-	5	29	3	4	128	1	-	3	-
Somogy	2	-	3	92	2	12	18	3	-	-	-
Szabolcs-Szatmár-Bereg	9	-	8	39	-	-	77	-	-	-	-
Tolna	1	-	1	27	-	2	29	1	-	1	-
Vas	1	-	4	54	-	4	4	1	-	1	-
Veszprém	-	-	2	29	-	-	41	1	2	-	-
Zala	7	-	-	11	-	-	7	2	2	1	-
Összesen (total)	71	2	77	#946	12	69	892	21	8	13	2
Előző hét (previous week)	60	1	126	1189	16	75	1045	46	1	24	-

(+) Előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

A statisztika készítés ideje: 2010.03.09.

Az Epidemiológiai Információs Hetilap (**Epinfo**)
Az Országos Epidemiológiai Központ (OEK) kiadványa.

A kiadványban szereplő közlemények szakmai egyeztetést követően jelennek meg, ennek megfelelően az országos jellegű összeállítások, illetve a szerkesztőségi megjegyzésben foglaltak az Országos Epidemiológiai Központ és az országos tiszti főorvos szakmai véleményét és javasolt gyakorlatát tartalmazzák.

A kiadványt Intézetünk a *Centers for Disease Control and Prevention*-nal együttműködve, a Magyar-Amerikai Közös Alapnál elnyert pályázat révén indíthatta el 1994-ben.

Az **Epinfo** minden héten pénteken kerül postázásra és az Internetre.

Internet cím: **www.oek.hu; www.epidemiologia.hu; www.jarvany.hu;**
www.antsz.hu/oek;

az **ÁNTSZ** dolgozóinak belső hálózatról: **http://oek**

A kiadvánnyal kapcsolatos észrevételekkel, közlési szándékkal szíveskedjék az **Epinfo** főszerkesztőjéhez fordulni:

Postai cím: 1966 Budapest, Pf. 64.

Telefon: 476-1153, 476-1194

Telefax: 476-1223

E-mail: epiujzag@oek.antsz.hu

A heti kiadványban szereplő anyagok szabadon másolhatók és felhasználhatók, azonban a kiadvány forrásként való használatánál hivatkozni kell az alábbi módon: Országos Epidemiológiai Központ. A közlemény címe. *Epinfo* a megjelenés éve; a kiadvány száma:oldalszám. (Pl.: Országos Epidemiológiai Központ. 10 éves az *Epinfo*. *Epinfo* 2003; 1:1-2.)

Országos tiszti főorvos:

dr. Falus Ferenc

Epinfo szerkesztősége

Alapító főszerkesztő: dr. Straub Ilona

Főszerkesztő: dr. Melles Márta

Főszerkesztő helyettes: dr. Csohán Ágnes

Olvasószerkesztő: dr. Krisztalovics Katalin

Szerkesztő: dr. Böröcz Karolina

Technikai szerkesztő:

Kissné Sponga Zsuzsanna

OTH Nyomda csoportvezető:

Novák Anikó

ISSN 2061-0947 (Nyomtatott)

ISSN 2061-0955 (Online)